

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

HÖSKÖRD I TRAKTEN AF PITEÅ. — AMATÖRFOTO.

12TE ÅRG.

DEN 10 SEPTEMBER 1911.

N:º 50

Johan Tiren

Anders Strulson

JOHAN TIRÉN. — ANDERS TRULSON.

TVÅ BORTGÅNGNA MÅLARE.

I samma dagar bragte tidningarne budskapet om två förluster för den svenska konsten. Två målare hade gått bort, hvilka hvar på sitt håll gjort afsevärda insatser. Den ene tillhörde en äldre generation och hans konstnärsskap bar prägeln af slutgiltighet, den andre räknades ännu bland den kämpande ungdomen och gaf de största förhoppningar om en ännu högre utveckling än han hittills nått.

Johan Tirén, tillhörde en gammal norrlandssläkt och föddes i Själevads socken i Ngermanland den 12 oktober 1852. Efter studier vid Fria Konsternas Akademi åren 1877—80 företog han en flerårig resa till Holland, Belgien, München, Rom och Paris. I den sistnämnda staden var han elev af Jérôme vid Ecole des Beaux Arts. Redan från förstone hade han vänt sin konstnärliga häg åt skildrandet af de norrländska ödemarkerna och lappfolkets lif. Han ser ej dessa ämnen i främsta rummet måleriskt såsom sin föregångare Höckert utan betonar mera de etnografiska och psykologiska sidorna. De tafloer han målade med lappska motiv äro synnerligen talrika och väl kända, ej minst genom afbildningar. Nationalmuséet äger af dessa ej mindre än tre, bland hvilka "Eiter snöstorm", den gamla lappkvinnan vid gossens stelfrusna lik, torde vara den mest bekanta. Det dystra draget i denna återfinnes såsom en kärf melankoli i många andra af Tiréns bilder och får sitt uttryck jämväl i den kalla, frostiga färgskalan, där snöns slocknade hvita och skymningens grå domnera. Själflva målningssättet är ärligt men utan all smekande elegans.

Konstnären ställde sin begäring i turistväsendets tjänst genom anordnandet vid flera olika utställningar af vällyckade dioramor. Dessa efemära arbeten hafva utan tvifvel varit af stort värde då det gällde att inom och utom våra gränser väcka intresse för de norrländska vidderna och deras primitiva folk. Flera af dem såsom renhjorden vid 1897 års utställning i Stockholm ha varit af en stark suggererande och poetisk verkan. Ännu alltjämt sökte sig Tirén upp till sina kära Norrlandsbygder, och det var efter återkomsten från en resa dit upp en lungkatarr ändade hans lif den 24 augusti. Han var bosatt i Stockholm, medlem af Fria Konsternas Akademi sedan år 1900

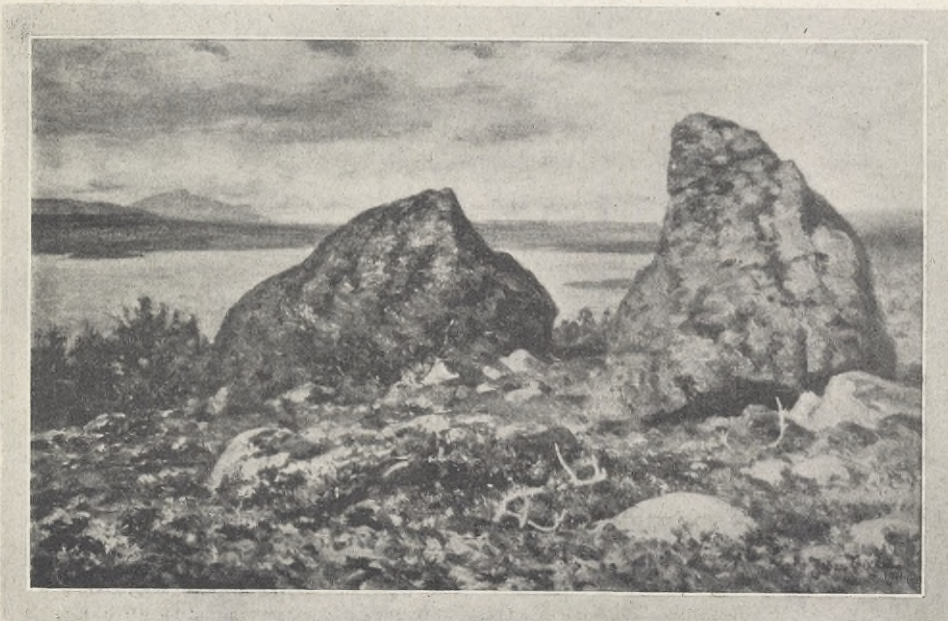
och verksam såsom lärare vid dess läroverk. År 1884 ingick han äktenskap med målarinnan Gerda Rydberg. En son har gifvit löften såsom målare.

*

Anders Trulson föddes i Tosterup, Kristianstads län den 14 juli 1874. Hans fader var kusk, och den väg sonen fick tillryggälägga, innan han kunde vandra trygg på sin konstnärsbana, var icke utan vedemödor. Sina studier gjorde han vid Tekniska Skolan och Konstakademien i Köpenhamn samt vid Fria Konsternas Akademi i Stockholm och fortsatte dem genom upprepade vistelser i utlandet, i Paris, Brügge, Dachau och Italien. Det främmande fångade honom dock icke, han förblef alltjämt en trofast skåning och en personligt sträfande konstnär. Fast och ärlig vilja, ödmjukhet inför det uppnådda, stolthet i krafvet på det kommande, sådan tedde han sig redan vid flyktig bekantskap. Det var två gudar han dyrkade, karaktären och färgen. Hans porträtt måste räknas bland de duktigaste, som målats af vår yngre konstnärsgeneration. Gestalterna äga en nära nog skrämmande energi i uttrycket och äro satta på duken med en robust handfasthet. De afbildade tillhöra mestadels de akademiska och konstnärliga kretsarne i den sydsvenska universitetsstaden. En af de intressantaste dukarna återger den gamle ciselören Sven Bengtsson. I porträtten kunde färgexperimenten någon gång tyckas alltför oroande. Landskapen däremot låta denna sida vackert komma till sin rätt. Bilderna från Brügge ha ett praktfullt vibrerande skimmer som gammal brokad, men målaren själf ansåg dem ännu icke definitivt uttrycka hvad han ville. Då Göteborgs museum önskade förvärfa en af dem, bad han om uppskof med ett inköp till dess han med större heder kunde se sig företrädd i dess samlingar — en episod, hvilken bättre än något röjer hans kynne.

En aldeles särskild målarlust lyser ur Trulsons små stilleben, frukter, blommor och sparrisknippen, verkliga klenoder af frisk och äkta konst, utan åthäfvor och affektation. Sedan flera år svag till hälsan befann sig konstnären i sällskap med Kristian Zahrtman och några kamrater nere i Italien, då döden gjorde slut på ett lif, vid hvilket vi knutit så ljusa förhoppningar. Det var i Civita d'Antino, den lilla af den Zahrtmanska kretsen omhuldade bergsstaden, han dog den 23 augusti. Han har väl fått sin graf därute, men minnet af hans älskvärda personlighet och rena konstnärsvilja skall lefa här hemma och väl främst i den bygd där han fostrades.

Axel L.
Romdahl.

JOHAN TIRÉNS SISTA TAFLA.

Efter fotograf.

Klithé Bengt Sjöström

EN MÄRKLIG KONGRESS.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A.-B. Benöt Sjöbergstr., Sthlm.-Gbg.

FRÅN SVERIGES FÖRSTA KRIMINALISTKONGRESS, hällen i Stockholm 28—30 aug. X ordföranden president I. Afzelius.

Den första *kriminalistkongressen* i Sverige hölls i Stockholm 28—30 augusti under presidenten I. Afzelius' ordförandeskap. Omkring 300 personer — läkare, jurister, fängvärdsmän och andra intresserade — bevistade den högst betydelsefulla kongressens förhandlingar, af hvilka frågorna om obestämda straffdomar, om cellstraffet, om kriminell ungdom och om psykiskt abnorma lagbrytare tilldrogo sig särskildt intresse. — På ett möte beslöts bildandet af en svensk kriminalistförening.

tetets upphöfsman. Två år senare stiftades Kristiania universitet genom ett kungl. reskript af den 2 sept. 1811, utfärdadt af rikets dåvarande konung Fredrik VI. — I festprogrammet ingår bl. a. en akademisk borgarmiddag den 2 sept., den 6 sept. stor middag för professorerna, regeringen, stortingsmän etc., hvartill inbjudan utgått från kommunen, den 8 sept. utfärd per extratåg till Bergen, hufvudsakligen för jubileets utländska gäster.

Kristiania universitet firar i dagarne sitt *100 årsjubileum* med storartade högtidligheter, som pågå den 2—9 sept. Förutom 130 delegerade från utländska universitet och vetenskapliga institutioner har en mängd norska akademiker infunnit sig. Festligheterna inleddes den 2 sept. med att en krans nedlades på greve Wedel-Jarlsbergs monument. Det var nämligen greve W.-J. som år 1809 genom att skänka en större summa penningar till det topografiska sällskapet såsom pris för de bästa afhandlingarne om ett norskt universitet, kan sägas vara universi-

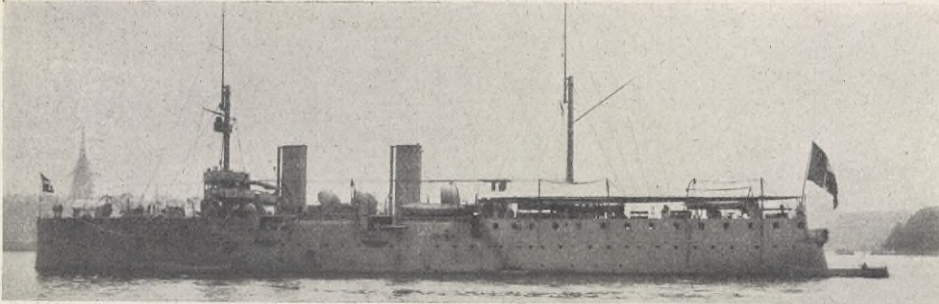

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Benöt Sjöbergstr., Sthlm.-Gbg.

FRÅN KRISTIANIA UNIVERSITETS 100-ÅRSJUBILEUM. Fest-processionen. — Kristiania universitetsbyggnad på 100-årsdagen.

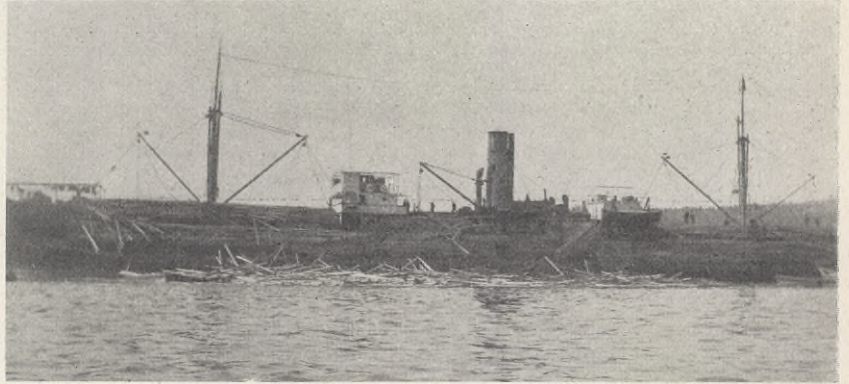
En egendomlig olyckshändelse inträffade 26 aug. i Örnköldsviks hamn. Ång. "Ivydene" från Newcastle intog last af sparrar för Alexandria, och man hade börjat taga ombord däckslasten. Plötsligt gjorde ångaren en öfverhalning åt styrbord och förlorade därvid ena hälften af däckslasten. Som en följd häraf lade ångaren öfveråt babord, hvarvid an-

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
HALLENSKA FANSAKRYS-
SAREN "ETNA", som nyligen besökt Stockholm. Fartyget, som mäter 4,000 ton, är 26 år gammalt och användes nu endast sasom skolfartyg. Det har 300 mans besättning.

Kliche: Ernst Silfversparre.

dra hälften gick öfverbord. Ångaren rätade sig omedelbart. Ingen människa blef skadad, hvilket måste betraktas som ett underverk. Hvari orsaken till olyckan ligger kan ej med bestämdhet uppgifvas.

Newyorks förnämsta gata, Fifth Avenue, där stadens flesta påningfurstar uppfört sina eleganta palats, skall nu göras bredare. Många millionärer ha framför den af stadens styrelse fastställda gatulinien tillåtits uppföra stortartade pelargångar och portaler, men denna tillåtelse har nu upphäfts, och alla utbyggnader skola borttagas. Följden häraf blir naturligtvis att palatsens stilfullhet i flera fall går förlorad.

Amatörfoto.

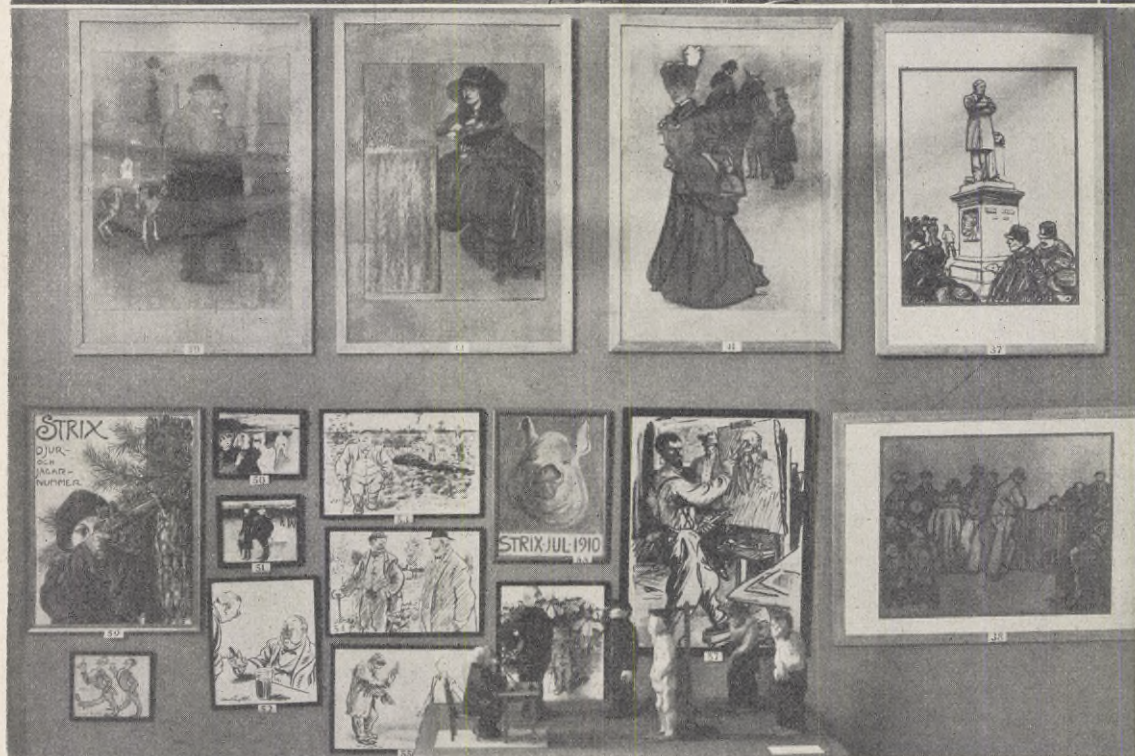
Kliche: Ernst Silfversparre.

ÅNGAREN "IVYDENE" FRÅN NEWCASTLE, som var utsatt för en egendomlig olycka i Örnköldsviks hamn.

NEWYORKS "FIFTH AVENUE", som nu skall göras bredare på de bredvidliggande palatsens bekostnad. Bilden visar rifningen af portalen utanför W:m K. Vanderbilts hus.

Efter fotograf.

INTERIÖRER FRÅN EXPOSITIONEN.

Kliché: Ernst Sjöberg.

Den första franco-skandinaviska humoristiska salongen är det officiella namnet på en karikatyrutställning, som den 1 september öppnades i Hotel d'Angleterre i Köpenhamn. Det är den svenskiödde Köpenhamnsartisten H. E. Melchior som är impresario för utställningen, i hvilken så godt som samtliga våra mera bemärkta skämttidningstecknare deltaga. På den nedre af våra interiörbilder från expositionen igenkänna nog våra svenska läsare en samling Albert Engströmsbilder, däribland den gemytliga grisfysionomi som inledt ett af "Strix" se-

naste julnummer. De öfriga bilderna på denna foto., d. v. s. taflorna i öfre raden och taflan till höger om Engströmsgubbarna, äro verk af Maxime Dethomas, Paris. Nederst synes Petterssons i Döderhult berömda träskulptur "Bevåringsmönstring". Utställningen omfattar omkring 300 nummer af franska och skandinaviska konstnärer. — Enligt rec. i "Politiken" är det "svenskarna som bära upp salongen", och tidn. ägnar vackra loford åt, förutom våra oivannämnda landsmän, Gustaf Ljunggren ("Pucks" redaktör), Schonberg, A. Fougstedt m. fl.

Fru *Sigrid Arnoldson-Fischhof*, den berömda svensk-födda sångerskan, har i dagarna börjat ett gästspel vid Operan i Stockholm. Fru Arnoldson, som senast för ett par år sedan konsertade i den svenska huvudstaden, har anslagit hela honoraret för det första gästuppträdandet — i "Traviata" — till hoikapellens pensionskassa samt operakörens och operabalettens enskilda kassor. — Den celebra sångerskans framlidne fader, Oskar A., var på sin tid en af Stockholms-Operans främsta krafter. Självi vann emellertid Sigrid Arnoldson sina första framgångar i Paris och under de senaste åren

Foto. Jonason, Göteborg

FRÖKEN HORTENSIA OLSSON, som debuterade vid Ranftska sällskapets uppförande af *Geisha* på Stora Teatern i Göteborg d. 1 sept., visade sig därvid i besittning af stora förutsättningar såsom operettsångerska och blef föremål för mycket lifligt bifall.

har hon hufvudsakligen ägnat sig åt gästuppträdanden på kontinentens mest ansedda sångscener.

*

Såsom Senta i "Den flygande holländaren" gästuppträdde nyligen på Operan i Stockholm fru *Astrid Lous*, som till börden är norska, men som haft operaengagement i Tyskland. Fru L. visade sig i besittning af en mjuk, välljudande sopran, och hennes prestation fick ett ganska välvilligt mottagande.

*

Turkiets tronföljare Jussuf Jzzeddin gjorde nyligen en

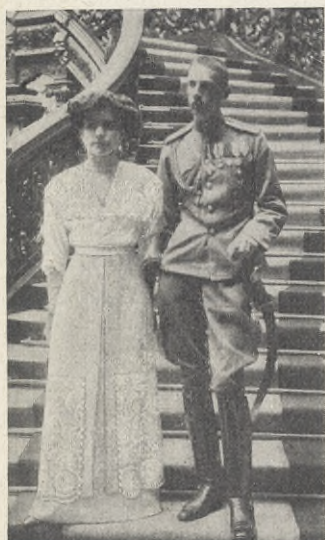

Efter porträtt. *Kliché: Bengt SJUVERGARE.*
SIGRID ARNOLDSON.

Efter porträtt. *Kliché: Bengt SJUVERGARE.*
ASTRID LOUS.

visit i *Berlin*. Han mottogs högtidligen på bangården af kejsar Wilhelm; vår bild är tagen vid kejsarens och prinsens färd från denna till slottet.

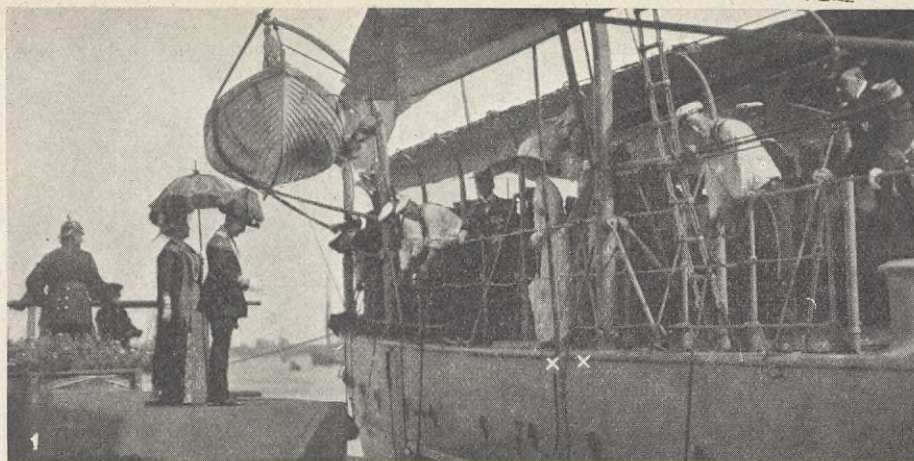
STORFURST JOHANN KONSTANTINOWITSCH OCH PRINCESSAN HELENE AF SERBIEN sammanviges den 3 sept. i kejsarliga slottet i Peterhof.

DEN TURKISKE TRONFÖLJAREN I BERLIN. Bredvid honom i vagnen kejsar Wilhelm.

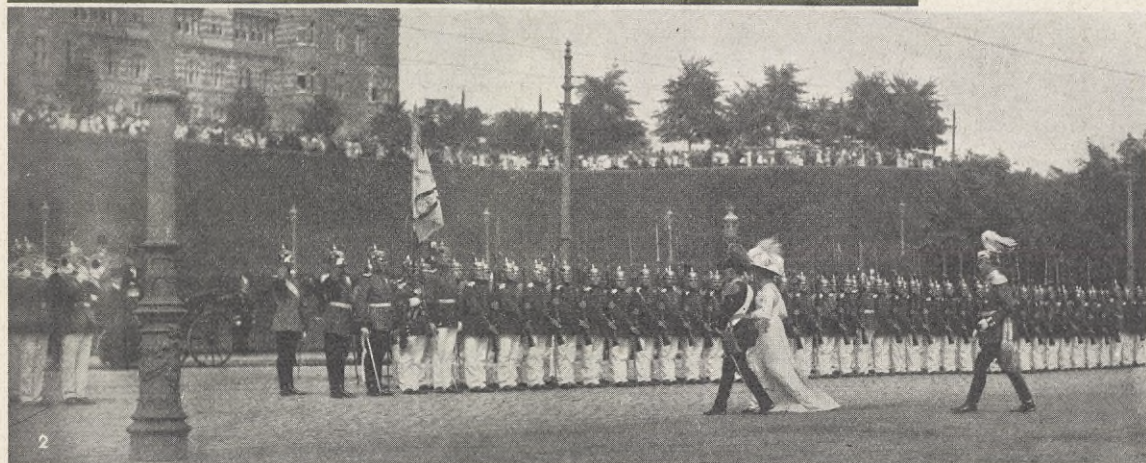

SVENSKA KONUNGAPARET I STETTIN.

Det svenska konungaparet anlände d. 28 aug. med pansarbåten "Oscar II" till Stettin för att öfvervara kejsarparaden därstädes, som ägde rum följande dag, hvarvid konung Gustaf förde sitt regemente "Freiherr von Derfflinger." och

1. KONUNGAPARET
 ×× OMBORD PÅ
 "OSCAR II" MOTTAGES I STETTIN AF
 KEJSARPARET.

2. KEJSAREN FÖR
 DROTTNINGEN AF
 SVERIGE FÖRBI
 HEDERSKOM-
 PANIET.

drottning Victoria det 34-de infanteriregementet "Drottningen af Sverige". Vackert väder rådde och kolossala människomassor åsågo militärrevyn. I samband med paraden förekommo åtskilliga

3. KONUNGAPARET
 HÅLSAR PÅ SVENSKA
 KOLONIEN.

festligheter, galfest i k. slottet, utfärd på Oder m. m. Vårt konungapar afreste från Stettin den 29 på aftonen och ledsagades till hamnen af kejsarparet samt öfriga furstliga personer.

Efter fotografier.

4. KEJSAREN OCH KONUNGEN I VAGN.

Kliché: Benj. Silfversparre.

SVENSKA KONUNGAPARET VID KEJSARPARADEN I STETTIN.

Efter fotografier. Klisché: Kem. A.-B. Ernst Sjöberg, Bildn.-Gbg.
 1. DROTNING VICTORIA FÖR FRAM SITT REGEMENTE. 2. KONUNG GUSTAF (X). 3. DROTNING VICTORIA (X). 4. O. 5. KEJSARINNAN AUGUSTA O. KEJSÄR WILHELM FRAMFÖRA SINA REGEMENTEN. 6. DE FURSTLIGA PERSONERNA: Främst rida: Prinsessan Luise Victoria (närmast), konung Gustaf, kejsarinnan Augusta, drottning Victoria, kejsar Wilhelm.
 Efter officiella fotografier med ensamrätt i Sverige för HVAR 8 DAG.

Foto Jonason. Gbg.

FRÅN SVENSKA STADSFÖRBUNDETS FÖRSTA ORDINARIE KONGRESS, hållen i Börssalen i Göteborg 31 aug. och 1 sept. Klisché: Kem. A.-B. Ernst Sjöberg, Bildn.-Gbg.
 1. Förbundets ordförande, dr Sixten von Friesen. 2. Förbundssekreteraren, friherre C. Palmstierna. 3. Göteborgs stadsfullmäktiges ordförande, grosshandlare Axel Carlander.

Svenska stadsförbundets första ordinarie kongress hölls den 31 augusti och 1 september i Börssalen i Göteborg. Omkring 300 personer öfvervoro förhandlingarne, hvilka leddes af förbundets ordförande, Stockholms stadsfullmäktiges ordförande dr Sixten von Friesen. Bland de närvarande märktes vidare landshöfdingen frih. Lagerbring samt de mest representativa kommunalmännen från vårt lands större städer. I sitt hälsningstal till kongressen framhöll dr von Friesen hur erfarenheten redan visat att tanken på en sammanlutning mellan städerna och de stadsliknande samhällena varit en god och fruktbringande idé, som tog verklighetens form just vid den rätta tidpunkten. — Bland mera viktiga frågor, som kongressen behandlade, voro den af Göteborgs stadsfullmäktiges sekreterare v. häradshöfding F. Hegardt väckta motionen angående kommunalförordningens omarbetning, hvilket ärende efter en längre diskussion uppsköts, samt frågan om centralisation af den kommunala krediten, hvilken nu föranledde ett utredningsuppdrag åt styrelsen. — På kongressens första dag var gemensam middag anordnad på Lorensberg, och andra dagen försiggick en färd till åtskilliga kommunala anläggningar, hvilken afslöts med sexa på Långedrag.

Efter fotografi. SIR ROBERT BADEN-POWELL.

För en del år sedan befann jag mig en dag som gäst vid en festmiddag ombord å den bekanta ryska isbrytaren "Jerrimac", som då i och för reparation låg i en torrdocka å floden Tyne. Som närmaste granne hade jag en medelålders herre med ett resolut och intelligent ansikte af tämligen hög färg. Någon presentation hade enligt engelskt bruk icke förekommit, och under hela middagen, hvarvid vi oafbrutet konverserade på tu man hand, behöll jag uppfattningen att mannen var en ingenjör.

Någon vändning i samtalet kom mig att förstå att min granne deltagit i boerkriget.

— Mötte ni några svenskar i fält? frågade jag,

— Inte på nära håll, svarade han. Men på boersidan funnos tyvärr en hel del, och dem glömmet jag icke i första hugget.

Och mannen berättade, huruledes han vid Mafeking på allvar fått göra bekantskap med den så kallade skandinaviska kåren. De hade visat sig vara de mest besvärliga motståndare, outtröttliga, närgångna, aldrig unnande vare sig fienden eller sig själfva någon rc.

Då middagen var slut frågade mig med ifver en engelsk dam, som suttit i andra ändan af salen:

— Säg mig, hvad talade ni om med generalen?

Ni pratade ju så ifrigt hela middagen.

— Generalen? Hvilken general?

— Baden-Powell, förstås, visste ni inte det?

Nej, det hade jag inte vetat, och ännu märkvärdigare var, att jag inte ens ett ögonblick fått anledning antaga att min intressanta granne öfver hufvud taget var officer. Vid kaffet på däckat upptäckte jag å min sida, att generalen hela tiden haft den uppfattningen att jag själf var ryss. Detta sistnämnda glädde mig, ty då förstod jag, att intet af det vackra han sagt om den skandinaviska kåren varit ytttradt i afsikt att smickra mina landsmän.

Jag bad sedermera generalen att i min stambok nedskrifva sitt fällda omdöme. Hans uttalande, nedkastadt i hans vackra manliga stil bifogast härmed.

The most aggressive portion of the Boers forces against us at Mafeking was that called the "Scandinavian Corps", composed chiefly, I believe, of Swedes and Norwegians.

These men pushed their works up very close to us in the Brickfields, and we were very glad when Genl. Cronje took them away to fight near Kimberley.

Robt Baden-Powell

8. Nov. 1905

Major General

BADEN-POWELLS MENING OM SINA SVENSKA MOTSTÅNDARE I BOERKRIGET. Ett blad ur greve Birger Mörners samlingar. (Texten återfinnes i öfversättning på sid. 796.)

— Om ni råkar någon af de svenska gossarne från Mafeking, så hälsa dem från mig, sade generalen då vi skildes.

Ett år senare skulle jag en dag resa från London till Antwerpen. Vid passerandet förbi en tredje klassvagn på Londonstationen blef jag vittne till ett gräl mellan konduktören och tvänne något litet berusade svenska sjömän. Jag stannade och lyckades ordna saken, men som tåget redan började sätta sig i gång, hade jag ej tid uppsöka min kupé utan steg in till matroserna.

De berättade mig att de skulle resa till Antwerpen för att söka hyra, när i London för tillfället vore ondt om jobb. Med fackmannens intresse eller kanske snarare af gammal vana frågade jag efter deras papper.

Den äldre af dem, en skäggig mager man berättade, att han för flere år sedan förlorat sin svenska sjömansbok och sedan dess aldrig varit hemma eller seglat på svensk köl.

Att hafva förlorat sin sjömansbok är i de flesta fall liktydigt med att hafva rymt. Jag framkastade en svag insinuation i denna riktning, men då blef det lif i Blomberg.

— Jag har aldrig rymt, sade han, men jag förlorade mina papper i kriget. Jag var en af Cronjes gossar, sir konsuln.

Och medan tåget rullade fram berättade nu Blomberg sina öden i Sydafrikat, då och då markerande effekterna med uttrycksfulla spottkladdar.

Han hade varit en af svenskarne i den skandinaviska kåren. Blomberg påstod att den bestått af ett åttio-tal svenskar, ungefär tio norrmän och resten tyskar och annat folk, tillsammans föga öfver hundra man. Med Cronje hade han stått och med honom hade han också jämte de få andra öfverlevande af kåren blifvit tillfångatagen och sänd till Kapstaden för att deporteras.

Men det hade Blomberg och hans kamrater inte

Efter fotografier.

Kitcher Kem. A.-B. Drott Sjöförsvar, Sthlm -Öbg.

1. SCOUTERNA HYLLA GEN. BADEN-POWELL PÅ IDROTTSPLATSEN. 2. GEN. BADEN-POWELL TALAR TILL SCOUTERNA.
3. 1 KRONPRINSPARET, 2 GEN. BADEN-POWELL, 3 D:R SVEN HEDIN. 4. SCOUTERNA DEFILERAR FÖRBI GEN. BADEN-POWELL.

velat vara med på. Han själf och två kamrater hade gjort upp att söka fly, och planen, för hvilken en af de tre, en rasande finurlig pojke, som hette Stockholms-Kalle, var pappa, realiserades på följande sätt.

Fångarne, som från Kapstaden öfverförts till Port Elisabeth, sändes hvarje eftermiddag ned till viken för att bada. Där var en stor vit strand af hafs-sand. Litande på att vaktposterna, som rundt omkring stodo utställda med skarpladdade gevär, icke kunde så noga öfvervaka myllret af de badande, gräde de tre utan vidare svårighet, ned sig i sanden, så att endast ögon, näsa och mun voro obetäckta.

Då signalen gafs för de badande fångarne att ställa upp sig, saknades de tre svenskarne. Nu blef det ett letande.

Och Blomberg berättade nu hur solen bränt i de slutna ögonen och vållat en så olidlig smärta, att han endast med allra största svårighet kunnat uthärda. Då och då hörde han någon af de sökande soldaternas steg nära sig, och hade det icke varit af skamkänsla gent emot Stockholms-Kalle, hade han säkert gifvit sig tillkänna.

När kvällen kom svart och ogenomtränglig, reste sig de lefvande liken ur sina grafvar. Deras kläder voro naturligtvis borta.

Till ön! sade Stockholms-Kalle. Och nu summo de mot en ö, och trötta, nedslagna och hungriga gömde de sig där för att öfverlägga.

— Och där satt vi, sade Blomberg, tre fattiga, ussla, nakna svenskar, där satt vi i en buske och

kände oss tjujtjockt, men då skrek Stockholms-Kalle: Hej på er pojkar, ni sitter väl inte i sjön!

Och så berättade han, att ett stycke längre bort uppåt land låg det en kafferby, som han kände till och där folket inte var just vidare vänligt stämndt mot de engelska soldaterna, och dit ledde han färden.

Nåja, efter åtskilliga äfventyr, underhandlingar och en smula erotik, som inte håller hör till saken, lyckades de tre komma ombord på en norsk bark, som låg för ankar, och där tog kaptenen dem, "utan papper och konsul", sade Blomberg med en blick på mig och en spottkladd genom fönstret.

— Hör nu, Blomberg, sade jag, jag har en hälsning till dig.

— Från hvem? sade Blomberg och kände sig synbarligen för ett ögonblick litet osäker.

— Jo, från en hög herre, som sagt mig, att Cronjes svenska gossar redde sig som karlar och skötte sig bra.

— Hm, sa' Blomberg och stötte kamraten i sidan. Hvem va' det, om jag får vara så näsvis och fråga?

— General Baden-Powell, som ni slogs emot vid Mafeking.

Då sprang Blomberg upp. Han sträckte sig hög och rak. Han förde handen till mössan i honnör och röt med en stämman, som kom medpassagerarne att hoppa i vädret:

— Gud bevara Cronje!

Men om Stockholms-Kalle ännu lefver och hvar han håller hus, därom visste Blomberg intet. Skulle emellertid han eller några andra af Cronjes gossar händelsevis få dessa rader under sina ögon, så ber jag också dem mottaga generalens hälsning och en landsmans handslag.

Birger Mörner.

Scoutgeneralens stockholmsbesök — som gifvit den välbekante skalden och samlaren greve Birger Mörner anledning att för H. 8 D:s läsare nedskrifva ofvanstående skildring af ett sammanträffande med sir Robert Baden-Powell — blef naturligtvis en stor dag för hufvudstadens scoutpojkar. Då general Baden-Powell den 2 sept. på morgonen anlände med nattåget från Kristiania, mottogs han vid Centralstationen af ett 70-tal scouter under befäl af kaptenen E. Littorin, dr. Sven Hedin, som var generalens värd under stockholmsbesöket, m. fl. En gossorkester spelade, kapten Littorin höll ett litet välkomststal och generalen dekorerades med det svenska scoutmärket i guld. Baden-Powell gjorde därefter besök i Adolf Fredriks folkskola, där han såg slöjd-, gymnastik- och simöfningar, samt på Norra latinläroverkets gård, där de högre klasserna höllo på med skjutöfningar och exercis. Här uppvaktades B.-P. af generalmajor Jungstedt, hvilken under boerkriget besökte Mafeking

BADEN-POWELL (X) ÅSER LEKAR VID ADOLF FREDRIKS FOLKSKO-LA. Vid hans sida dr. Sven Hedin och löjtnant Killander.

någon tid efter det Baden-Powell lämnat denna plats. Kl. 1 gaf kronprinsen lunch på Drottningholm för scoutgeneralen, och kl. 6 gaf ett antal scoutledare m. fl. middag på Grand Royal, hvarvid kapten Ebbe Lieberath från Göteborg i egenskap af Sveriges förste scoutledare höll högtidstalet till festföremålet. På aftonen "inspekterade" generalen ett på Östermalms idrottsplats anordnadt läger af 500 scouter. Här hölls också den 3 sept. en storartad scoutparad för generalen, som tackade med ett högtämdt tal. På aftonen afreste han till Köpenhamn.

Det på sid. 794 i facsimile återgifna "betyget" af skandinaverna i boerkriget upptager en sida i greve Mörners "stambok" — en högst intressant samling utografer och deviser af celebriteter från världens alla kanter — och lyder i öfversättning:

"Den mest energiskt ingripande afdelningen af boerhären, vi hade att kämpa mot vid Mafeking, var den s. k. "Skandinaviska kären", hvilken till största delen bestod af, som jag tror, svenskar och normän.

Dessa män slogo sig fram tätt intill oss vid Brickfields, och vi blefvo mycket glada när general Cronje tog bort dem för att slåss i närheten af Kimberley.

8 nov. 1905.

R. Baden-Powell,
generalmajor."

GÖTEBORGSSKYTTARNA, SOM SEGRADE I DEN SVENSK-DANSKA TÄFLINGEN I AALBORG.

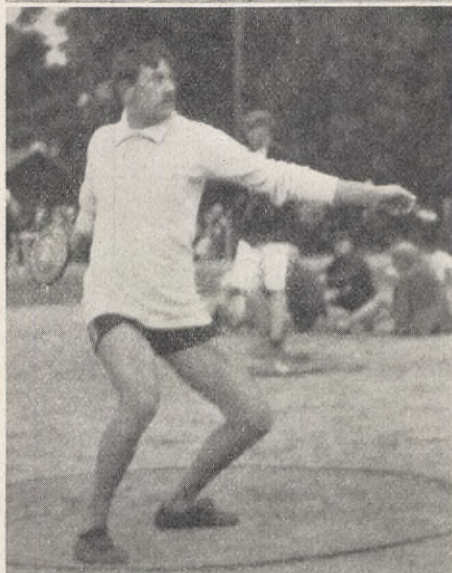
1. Ledaren grossh. J. Benjaminson. 2. Prisd. Löjtn. H. Magnusson.

Vid den stora täflingsskjutningen i Aalborg, som började den 28 aug., mellan 25 skyttar från Göteborg och lika många från Aalborg, segrade svenskarne med 5,544 points mot danskarnes 5,432. De täflande hade ordnats i lag om två skyttar, en dansk och en

svensk, hvilka följdes af genom hela skjutningen. Danskarna hade i början placerat flera af sina bästa skyttar och ledde täflingen tills åttonde laget skjutit, då svenskarne gingo förbi och togo ledningen, som de sedan behöll.

DE STORA SPORTDAGARNA I JÖNKÖPING

1. IDROTTSMÄNNEN DEFILERER FÖRBI KRONPRINSEN (X). På höjden synes Bäckaby gamla kyrka, som sedan en del är förflyttad till Jönköpings stadspark.

2. ERIK LEMMING SOM DISKUSKASTARE. Hr L. erhöll hederspris såsom tävlingarnas "bäste man", 13 points.

Från de svenska mästerskapstävlingarna i Jönköping den 25 och 26 augusti, som berördes redan i H. 8. D:s föreg. n:r, meddelas här ännu några bilder. Resultaten blefvo som bekant ganska vackra och lofva godt för svenskarnas deltagande i Olympiska spelen, till hvilka dessa tävlingar skulle utgöra ett slags generalrepetition.

*

Vid Kronobergs skytteförbunds nyligen hållna statspristävlingar i Växjö uppnådde en ung skytt, hr Sigurd Svensson från Elghult, det högsta möjliga resultatet eller 100 points. I den hastiga precisionsserien voro alla skotten riktprickträffar.

Foto. Lindblad, Växjö. Klische: Tomte Silfverqviste.
4. EN SMÅLÄNSK MÄSTERSKYTT: Sigurd Svensson från Elghult, som vid statspristävling uppnådde 100 points.

Foto H Im Jönköping. Klische: Tomte Silfverqviste.
3. DE BÄSTA MÄNNEN I 10,000-METERSLOPPET:
1. K. Lundström 34,41, 2. B. Fock 34,45, 3. M. Persson 34,33 och 4. Sigge Jacobsson 35,03.

1. VALRÖRELSE I LAPPLAND: Två "politiska automobiler" mötas mellan Asele och Dorotea. (Efter fotografi.)

Den lifliga *politiska agitation*, som under sommaren bedrivits i vårt land, har sträckt sig äfven till våra *Lappmarkssocknar*, där en mängd talare rest omkring, oftast tätt efter hvarandra. De långa afstånden ha nödvändiggjort "agitation pr automobil" i stor skala. En påpasslig amatörfotograf har sändt H. 8 D. ofvanstående unika bild, som illustrerar ett möte mellan tvänne "politiska automobiler" midt inne i Lappland. Fotografien är tagen 27 aug. på landsvägen mellan Asele och Dorotea i Lappland och visar (t. v. på bilden) riksdagsmannen dr. Hellberg från Lycksele på väg från Dorotea och (t. h.)

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

- "MILITÄR IDROTTS" FOTBOLLSTÄFLINGAR:
 2. "Militär idrotts" vandringpris i fotboll. 3. Det segrande laget ur Vaxholms kustartilleriregemente.

kandidat Mångberg från Umeå, på väg till Dorotea, den senare stadd på en 70-mila föredragsresa i Lappland.

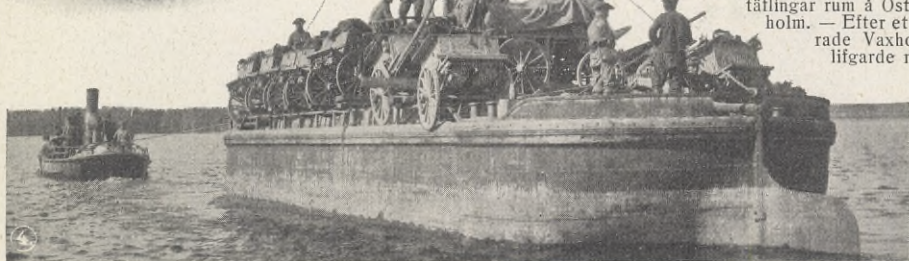

Foto. Sjöberg Karlsborg

4 o. 5. POSITIONSARTILLERIET PÅ ÖFNING. Inlastning och transport af pos.-artilleri. (Foto. Sjöberg, Karlsborg.)

Kliché. Bengt Sjöbergsvare.

Den 29 aug. ägde finalen i "Militär idrotts" fotbollstäflingar rum å Östermalms idrottsplats i Stockholm. — Efter ett flott och energiskt spel segrade Vaxholms kustart.-reg. öfver Svea lifgarde med 6-0 (4-0, 2-0).

Två kulsprutbatterier ur *Positionsartilleriet* ha i dagarna företagit en öfningsfärd, hvarvid vägen togs öfver Axvall, Karlsborg, öfver Vättern till Motala, vidare till Malmen, Norrköping och Malmköping. Under färden ha öfningar ägt rum tillsammans med Västgöta och Skarborgs regementen samt de båda lifgrenadärregementena.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

H. SANDEBERG.
F. d. Löjtnant. — Stockholm.
80 år 24 Aug.*

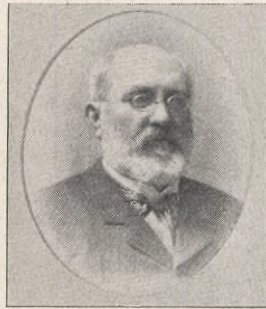
R. W. LILLIESTRÅLE.
F. d. Ryttmästare. — Upsala.
75 år 22 Aug.*

O. M. Z. v. KRUSENSTJERNA.
F. d. Major. — Stockholm.
70 år 25 Aug.*

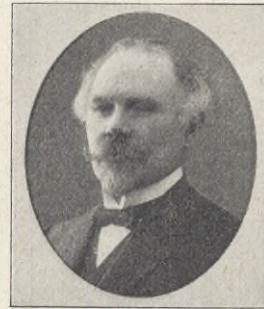
J. A. BÄCKSTRÖM.
F. d. Löjtnant. Godsegare. —
Julita gård. 50 år 21 Aug.*

A. CARELL.
F. d. Godsförvaltare, Kommunal-
man. — Stockholm. 75 år 25 Aug.

E. G. LANGE.
Direktör. — Uddevalla.
70 år 23 Aug.*

K. J. KARLSSON.
Fabri. öf. Stadsfullmäktig m. m.
— Eskilstuna. 50 år 25 Aug.

J. W. ÅKERMARK.
Läroverksadjunkt. — Göteborg.
50 år 31 Aug.*

J. A. FRANZEN.
Folkskoleinspektör. — Vernamo.
60 år 27 Aug.*

E. C. R. ANDERSSON.
Musiklärare. Kompositör. —
Stockholm. 60 år 22 Aug.*

R. S. ENBLÖM.
Arkitekt. — Djursholm.
50 år 25 Aug.*

H. LALLERSTEDT.
Redaktör af Stockholms Adress-
kalender. — Stockholm.
50 år 22 Aug.

C. FRISK.
Nyvalda Verkställande Direktörer i Aktiebolaget Stockholms
Handelsbank. — Stockholm.*

M. PHILIPSON.

K. BELFRAGE.
Fabrikör. — Vargårda.
60 år 3 Sept.*

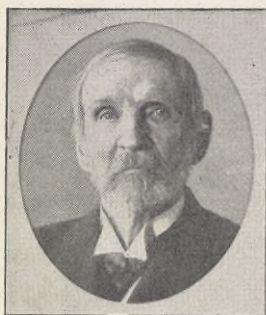

J. A. WICKBERG.
Bankdirektör. — Venersborg.
50 år 31 Aug.*

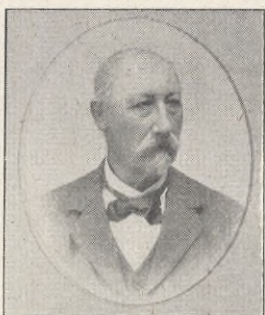

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data nedan.

B. A. LEIJONHUFVUD †.
Friherre. F. d. Generallöjtnant.
— Stockholm. F. 23. † 31 Aug.*

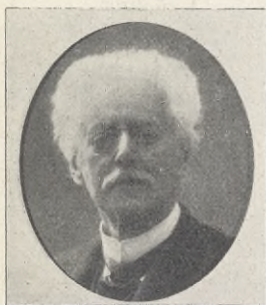
F. O. ÖHRSTRÖM †.
F. d. Stadsing-niör. — Ystad.
F. 23. † 14 Aug.

C. E. VON OELREICH †.
Landshöfding. — Vexjö.
F. 39. † 1 Sept.*

P. E. LJUNGBERG †.
Öfverinspektör i Sv. Lifförsäkr.-
anst. Trygg. — Stockholm.
F. 72. † 20 Aug.

L. FRIEDLÄNDER †
Grosshandlande. — Paris.
F. 28. † 25 Aug.*

C. F. ARVIDSSON †.
F. d. Bokhandlare. F. d. Hand-
lande. Göteborg. F. 28. † 19 Aug.

J. MATSSON †.
F. d. Skogsinspektör. Kommu-
nalordförande m. m. — Näset,
Ström. F. 31. † 24 Aug.

J. J. F. ANDERSSON †.
Tandläkare. — Stockholm.
F. 51. † 29 Aug.

HERMAN SANDEBERG. Ex. v. högre art lärov, å Marieberg 54, tjänstgjorde vid järnvägar o. blef 58 löjtn. v. Väg- o. Vatt-byggn-kåren. Utlar- betat ett stort antal förslag till sedermera fullbordade järnvägsbyggnader, äfvensom utredningar af frågan om traktedsättningar. Företog 91—95 en expedition till ryska ishatskusten; af de dervid hopbringade vetenskapliga samlingarne skänkte han en betydande del till svenska statens museum.

RICHARD LILLIESTRÅLE. U.-löjtn. v. Litreg. dragoner 58, löjtn. 64, deltog s. å. i dansk-tyiska kriget som prem.-löjtn. v. danska 4:e drag.-reg., ryttmästare 75, afsked 84.

OSKAR VON KRUSENSTJERNA. U.-löjtn. v. Smål. hussarreg. 60, major 80, afsked 99. Var under 20 år från 76 led. af hästprem.-nämnden i första distrikt, v. ordf. i S. Kalmar läns hushålln.-sällsk. 83—84, styr. led. i Smål. m. fl. prov. Hypoteksförening 87—95, led. af styr. i Karlskrona—Vexjö järnv. under samma tid. — Framstående hästkännare.

ARTHUR BÄCKSTRÖM. U.-löjtn. v. Söderm. reg. 84, löjtn. 91, afsked. Egare af godset Julita gad.

EMIL LANGE. Inneh. af firmen E. G. Lange i Uddevalla. Led. af stadsfullmäktige derst. 78—100, under tvänne senare år v. ordförande, direktör i Gustafsbergs barnhus 85—93 samt sedan 08; kyrkovård sedan 82, förvaltare af kyrkans ekonomi; anlitad för en stor mängd kommunala uppdrag, såsom led. af fattigvårdsstyr., af helsov.-nämnden, valkommittén, handels- o. sjöfartsnämnden (i n. ordi), donationskommittéerna m. m. Landstingsman. Ordf. i direktionen i länets Tuberkulossanatorium.

JOHN WILHELM ÅKERMARK. Sedan 90 lärare v. Reallärov. i Göteborg. Verksam och intresserad i ungdomens friluftsspel, har utgifvit arbeten i hithörande ämnen samt fungerat som lektedare. Ordförande i Sällskapet i friluftsspel, styr. led. i förvaltn. af Aug. Abrahamssons stiftelse å Nääs, led. af Folkhögskolestyrelsen.

AUGUST FRANZÉN. Stud.-ex. 74, teol. fillex. 75, teol.-ex. 77, folk- skollär.-ex. 78, e. lär. i Jönk. 78—83, folkskoleinspektör derst. 82—92, prest- v. 89, statens folkskoleinspektör sedan 93. Led. af åtsk. undervisn.-kommittéer i landstingene.

RICHARD ANDERSSON. Elev v. konserv. i Stockholm 67—74 o. af Barth i Berlin. Utg. sånger, pianostycken samt en pianoskola. Innehar af en landets mest ansedda musikskolor. Led. af Mus. Akad. 90.

RUDOLF ENBLUM. Studerat arkitektur i Köpenhamn o. Stockholm 82—86, vistades därefter på studieresor samt blef öfverlärare i byggnads- konstruktionslära v. Tekn. skolan i Stockholm 99. Bland utförda arbeten restaurering af Ållonö slott, Nobelstiftelsens institut i fysikalisk kemi, samt (tills. m. L. Peterson) Nya Veterinärinstituttet. Känd föreläsare.

CARL FRISK. F. 65, stud.-ex. 83, höfr.-ex. 87, anst. å handelskontor i Paris 87—88, i London 90; v. häradshöfding 92, kansl. i Riksbankens ombudsmansexp. 93—95, sekret. i sammansatta Banko- o. Lagutskottene 94—95; Kassadirektör i Stockh. Inteckn. Gar. A-B. 96—1900, kassadir. i Stockh. E. Bank 01—07, v. verkst. direktör derst. 01—11; innehar sedan våren inne- varande år enahanda befatning i Stockh. Handelsbank samt är led. af styrelsen och är i dagarne utsedd till en af bankens verkställande direktörer.

MAURITS PHILIPSON. F. 71, Stud.-ex. 89, tjänstgjorde en del år i ut- ländska bankiräffärer, inträdde 96 i Stockholms Handelsbanks tjänst, v. verkst. direktör derst. 1900, suppl. i dess styrelse s. å., ord. styr. led. sedan 09. I dessa dagar nyvald till en af bankens verkställande direktörer.

KNUT BELFRAGE. Fabriksidkare i Vårgårda sedan 76. Kommunal- stämmans ordf. sedan 82, mångårig f. d. landstingsman, led. af styrelsen i länets Folkhögskola i Herrljunga samt af styr. i Skarab. o. Elfsb. läns anst. i sinnesslöa i Mariestad. Verkst. dir. i Ö. Kullings kreditbolag i Vårgårda samt i A-B. Lundby-Svecia i Göteborg.

JOHAN WICKBERG. Stud.-ex. 81, inträdde i Riksbankens tjänst v. kon- toret i Vexjö 83, kamrer derst. 99, verkst. styrelseledamot v. Riksbankens kontor i Venersborg sedan 02. Led. af tax.-nämnden i Venersborgs stad sedan 10.

ABRAHAM LEIJONHUFVUD †. U.-löjtn. v. Ingeniörskåren 42, avancerade han gradvis inom Fortifikationen till chefskap, hvilket han lemnade 90 och s. å. inträdde i Generalitetets reserv såsom generallöjtn. Var åren 70—74, statsråd o. chef i Sjöförsvarsdepartementet, första och hittills enda gång då en landtmilitär blifvit sjöminister. Ridd. o. Komm. af K. Maj:ts O. Hänvisa till biografi o. helsidesporträtt i årg. IX:29.

CHARLES-EMIL VON OELREICH †. U.-löjtn. v. Söderm. reg. 58, öfver- stelöjtn. o. i. major v. Kalmar reg. 89, öfverste o. chef i Dalreg. 94; t. i. landshöfding i Kopparb. län 94—97, landshöfding i Kronob. län sedan sistn. år. — Led. af Riksd. F. K. sedan 01, utskottsled. vid olika tillfällen. Hän- visa t. biografi o. helsidesporträtt i årg. IX:6.

LOUIS FRIEDLÄNDER †. F. i Göteborg, kom 55 till Paris och var vid sin död den svenska koloniens dertidens senior och en af dess främste och mest ansedda medlemmar. Var under en lång följd af år representant i Frankrike för några af Sveriges största handelsfirmor i jern- o. träexport

VECKANS DAGAR

28 augusti. Japanska regeringen återstälde till den ryska reg. den eröfrade kanonbåten "Angara", hvilket föranledde en vän- skapsfull telegramväxling mellan de båda ländernas monarker.

31 augusti. Med anledning af den alltjämt i större delen af Sverige härjande barnförslamningsepidemiens beslöts att den plan- erade stora höstmånövern i Västergötland icke skall äga rum.

1 september. Statsrådet Melkinov i Petersburg anträffades rånmördad i sin bostad; gärningsmännen, två 17-åriga ynglingar, ha häktats och erkänt.

2 september. Från Paris ingå meddelanden om allvarsamma oroligheter i norra Frankrike, hvilka uppstått till följd af vissa höjningar af livsmedelsprisen. — Från Tientsin telegraferas att 200,000 muhammedaner gjort uppror och tagit fästningen Smingfu; upprorsrörelsen är riktad mot såväl hvita som kineser.

3 september. "den stora valsöndagen", valdes 153 Andra-kam- marledamöter; på de flesta platser var deltagandet i valen myc- ket lifligt.

INNEHÅLL

Johan Tirén †. — Anders Trulson †. — En märklig kongress. — Bilder för dagen. — Fransk-Skandinaviska karikatyrutställning- en i Köpenhamn. — Svenska konungaparet i Stettin. — General Baden-Powells besök i Stockholm. — De stora sportdagarna i Jönköping. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.